

„Denne Finanslov gaar nu til Finansudvalget, hvori det ærede Medlem har Sæde, og der vil der komme til at foreligge for ham blandt mange andre Andragender et fra to Ledvogtere paa Slagelse-Næstved-Banen. Jeg har nemlig tilladt mig paa disse to Ledvogteres, to Engers, Vegne den 21. Februar i Aar til Generaldirektoratet at indsende et Andragende om, at der træffes Foranstaltninger til paa en eller anden Maade at komme disse i høj Grad ulykkeligt stillede Enker til Hjælp. Den ene har en Pension af 123 Kr. 81 Øre, og til fire Børns Opdragelse faar hun 20 Kr. om Maanedes. Den anden har ingen Børn; hendes Pension er 252 Kr. 25 Øre. For dem begge gælder, at de har for Bevogtning af Banen de paagældende Steder en Dagløn af 85 Øre, og Statsbanerne siger, at der endda er tildelt dem 30 Øre mere i Dagløn, end Ekstraledvogtersker i Almindelighed faar. En Dagløn af 85 Øre i en Dyrtd som den, vi lever i! Maa jeg tilføje, at i Sygdomstilfælde slettes Daglønnen, saa at de ikke en Gang faar de 85 Øre. Det forekommer mig, at naar de udfører Mandens Gerning, faar Lov at blive paa Mandens Post, burde de ogsaa i Hovedsagen have Mandens Løn. De har ingen Ferier, det er overhovedet kun ved sær Naade, at der er tildelt dem Rejse paa Fripas. Der løber paa denne Jernbane siden Krigens Begyndelse omtrent 12 Ekstratog i Døgnet, som de ikke faar en rød Øre for, fordi der, da Daglønnen i sin Tid blev fastsat, løb et betydeligt mindre Antal Tog. Hvad svarer da Generaldirektionen mig med Hensyn til denne Sag vedrørende disse to Enker? Ja, den skriver: „Da en Forhøjelse af Daglønnen til disse to Enker maatte medføre en Forhøjelse af Lønnen for andre Enker, der er Ekstravogtersker, ser man sig ikke i Stand til at yde de omhandlede, af Dem anbefalede Enker Lønforhøjelse“.

Altsaa, fordi der er en hel Række andre Enker, der er lige saa daarligt stillede som disse to, kan Generaldirektionen, kan de danske Statsbaner ikke imødekomme disse to. Der er ikke noget oplyst om, at de ikke har det daarligt, og det tør vel ingen paastaa. Hvorfor i al Verden kan man i det hele ikke imødekomme de særdeles retfærdige Krav, der er fremsatte af Led-

vogterstanden om en Lønforbedring? De fleste af Ledvogterne ved Statsbanerne lønnes med under 3 Kr. pr. Dag, skønt Tjenesten kræver baade Mandens og Hustruens eller Mandens eller Hustruens Tilstedeværelse ved Posten hele Døgnet igennem. For en Betaling af under 3 Kr. kræver man baade Mandens og Hustruens Arbejds-kraft. Jeg behøver forhaabentlig ikke at appellere mere end en Gang til den højtærede Ministers Velvilje overfor disse Enker, for jeg er sikker paa, at det vil gaa overmaade let med at faa bevilget dem den Hjælp, de i saa høj Grad trænger til, naar det ærede Medlem for Københavns 1. Valgkreds (Wulff), hvis Parti har stor Indflydelse i det andet høje Ting, og som i sidste Rigsdagssamling benyttede Magten til at forhindre Statstilskud til en fattig Landkommune ude i min Egn, nu vil yde os sin Støtte. Jeg haaber, vi ikke skal komme til at savde den.“

Kvinder og Statsseminarier. (Laursen, V.):

„Jeg ser, at der paa Finanslovsforslaget er foreslaaet en lille Løn paa 600 Kr. til en Lærerinde i kvindelig Haandgerning og Gymnastik til Skaarup og Ranum Statsseminarier, og jeg kan skønne deraf, at det er Meningen, at der skal optages Kvinder ogsaa ved disse to Statsseminarier. Jeg er ikke sikker paa, at det er rigtigt at gøre det. Det vil blive en ret dyr Foranstaltning, da det vil kræve Ændring af forskellige Forhold, men jeg vilde tro, at saadan som Forholdene er paa de private Seminarier, der i Øjeblikket har vanskelige økonomiske Vilkaar, vil man let kunne enten erhverve et af de private Seminarier som Statsjendom eller ogsaa indrette sig med et af de private Seminarier ved Hjælp af en Understøttelse, saa at Kvinder kunde komme til at besøge det og gennemgaa Seminarieundervisningen uden større Udgifter, end Mænd nu har paa Statsseminarierne. Jeg tror ikke, man er inde paa den rigtige Vej, men derom kan vi maaske senere tale.“

Nørgaard (V.):

„Der er endnu et Par Spørgsmaal vedrørende Seminarierne, som jeg i stor Korthed skal omtale. Jeg har hørt en lille Fugl synge om — om det er rigtigt, ved jeg ikke

—, at den højtærede Undervisningsminister skulde have i Sinde at faa oprettet et Statsseminarium for Kvinder. Jeg ved ikke, hvor langt den højtærede Minister er naaet i sine Overvejelser, eller om det er en ganske falsk Fugl, der har sunget for mig, men hvis der er noget i Rygtet, kunde jeg have Lyst til at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa en By, hvor det forekommer mig, at dette Statsseminarium for Kvinder bør ligge, hvis vi skal have det. Det er Ribe. Jeg kunde have Lyst til — men Stedet er ikke dertil, forekommer det mig — at synge Ribes Pris som Skoleby. Det er en stille By, som i høj Grad er egnet til Studier, og som er rig paa historiske Minder, og den og dens Omega vil danne, og danne den Dag i Dag den smukkeste Ramme om et Skoleliv. Der er en anden Ting, man skal tage Hensyn til, naar man taler om Ribe. Vi har her inde fra, synes jeg, nogen Forpligtelse til at hjælpe denne By, som ved Fredsslutningen i 1864 blev berøvet en Del af sit Opland. De, som vil have en Begrundelse for dette, kan læse et Par gode Taler, som det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) holdt her ved Finanslovsforslagsbehandlingen i 1907. Jeg henstiller ganske kort til den højtærede Minister ikke at glemme Ribe i sine Overvejelser, hvis der er saadanne i Gang, angaaende Oprettelsen af et Statsseminarium for Kvinder.“

Brorsen (V.):

„Jeg haaber ogsaa, at den højtærede Minister vil tage Hensyn til det ærede Medlem fra Nørresundbys Henstilling. Der ligger jo et privat Seminarium i Ribe med fuldstændig nye Bygninger. Det er blevet opført for ganske faa Aar siden, og der er for mig ingen Tvivl om, at de netop i fortrinlig Grad vil egne sig for et Statskvindeseminarium. Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette, men kun i Almindelighed udtale, at ærede Medlemmer vist vil være enige med mig i, at det er af uhyre stor Betydning, at vi ovre ved Grænsen, ogsaa hvad Ribe angaar, har Lejlighed til at faa et kraftigt aandeligt Liv. Vi maa huske paa, at ikke ret mange Mil Syd derfor mødes den danske Kultur med et fremmed Lands, og det er da netop af stor Betydning at have aandelige